

Felolós szerkesztő:
Dr.
SALACZ ELEMÉR
Szerkesztőség:
III. ker. BELICEY-U.
115. SZ.
Kiadóhivatal:
III. K. BELICZEY
UT 115. SZÁM.

SZARVASI ÚJSÁG

A KERESZTÉNY NEMZETI POLGÁRSÁG LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre, 260 K.
Negyedévre, 65 K.
Egyes szám, 5 K.
Hirdetések mm. sora
2-50 K, Apróhirdet-
tés 10 szög 30 K,
Hivatalos hirdeté-
nyek garmond sora
6 K, Nyilt-tér ső-
ronkint 10 korona.

Lapfajdonos: a Szarvasi Kisgazdák és Föld-
művesek Pártköre

Felolós kiadó: Gulyás Pál.

Megjelenik minden pénteken reggel.

Bethlen István gróf felhívása a magyar társadalomhoz.

Az a nagyszerű mozgalom, amelyet Horthy Miklós kormányzó indított az inséget szenvedő milliók érdekében és amely nagyon biztató eredményt ígér, vasárnap újabb állomáshoz érkezett: Bethlen István gróf miniszterelnök a kormányzó felhívására hivatkozva a maga nevében is felszólítja a magyar társadalmat az adakozásra s a mozgalom eredményességét becsületbeli kérdéssé teszi a társadalomra nézve.

A miniszterelnök felhívása ezt mondja:

A kormányzó ur főmértétségének a nyomor enyhítésére felhívó nemes és bölcs szövege már megmozdította a társadalom szívét. Legmagasabb helyek bőkezű példaadásának nyomán az adakozás széles körökben megindult.

Addig is, amíg a gyűjtés országos megszervezése megtörténik, aminek részleteiről a közönséget legközelebb a legteljesebb nyilvánossággal fogjuk értesíteni — arra kérem az adakozókat, hogy adományait a magyar királyi belügyminiszter urhoz, vidéken a főispánokhoz szíveskedjenek eljuttatni.

Ebben az adakozásban mindenkinek részt kell vennie, aki legelemibb megélhetésben maga segítségére nem szorul, fényűzési, kénelmi kiadásainak, sőt megszokott életmódjának némi megszorításával is, mert ennek a mozgalomnak sikeréhez a magyar társadalom becsülete van kötve.

Fejtse ki a magyar társadalom adományait, ingyenes közreműködésével, odaadó cselekvéseivel most is azt az áldozatkészséget, amelyet a háborús segélyezésben olyan dicsőre méltó módon nyilvánított meg.

Gondolja meg, hogy a tömegek enyhíthetetlen insége nem rejt kisebb veszedelemeket magában a társadalomra, a nemzetre, a hazára, mint a háború rémségei. Elhárításukra nemcsak az emberbaráti érzés, nemcsak a hazafias együvértartozás követeli meg a legmesszebbmenő áldozatokat, hanem mindazoknak legközvetlenebb személyes és vagyoni érdeke, akiknek van veszteni valójuk. Az államhatalom minden súlyával sem tarthatja fenn a rendet és békét, ha nem segítik a társadalomnak azok a tagjai, akik rideg önzésükkel a felforgatás veszélyét önmaguk idéznék fejükre.

Rendületlen hittel a magyar társadalom jó szíve és értelmes belátása iránt hiszem, hogy a nyomor enyhítésének társadalmi és nemzeti jelentőségéhez mért áldozatkészséggel fogja a nemzetmentés ezirányú munkájából is méltó részét kivenni.

Budapest, 1922. aug. 24-én.

Bethlen István gróf,
m. kir. miniszterelnök.

Sztrájkok. Tüzek.

Egyrészt a gyenge termés okozta munkanélküliség, másrészt az egyre növekvő drágaság oly nyomorral fenyegetnek, melynek elhárítása előbb magát a kormányzót, most pedig a miniszterelnököt arra indították, hogy szöveget intézzenek a magyar társadalomhoz a nyomor enyhítése végett. És ugyanakkor mit látunk a másik,

azon az oldalon, amelyről már egyszer szerencsétlenségbe döntötték ezt az országot?

A munkanélküliséget fokozó, a termelés megakadályozása által az árakat növelő sztrájkokat és milliárdos értékeket pusztító tüzeket.

Gonosz játék ez az állam rendje és élete ellen. Mert nem kenyérharcról van itt szó, hanem politikai harcról. A vörös világnézet üzen hadat a magyar államnak. Az a vörös világnézet, amelynek „szociális termelés”-e az örvény szélére sodorta Ausztriát és a legborzalmasabb éhínség karjaiba dobta Oroszországot, ahol már nem nézik, hogy marha, vagy emberhus, csak hus legyen a csontokon, ahol egy anya a fiával együtt fogyasztotta el éhínségben elhalt férjének a husát.

Ilyen állapotok kellenének nekik itt is. Mert jól tudják, hogy mindenek felforgatására és diktatórikus hatalmuk visszaállítására irányuló céljaikat csak a korgó gyomrokon, csak a nyomor szülte elégedetlenségén át és keresztül érhetik el. Mert csak így bujtozhatnak — a drágaság ürügye alatt — a szenvedő magyar nemzet ellen.

Ezért kellenek a sztrájkok. Ezért kellenek a tüzek.

Amidőn a megélhetés nehézségének hűfeji sárkányfeje minden virradóra egyfel megszorodik, ott, ahol túltermelésről, intenzív munkáról álmodtunk, a munkásság körében lázbevet mozgalmak mutatkoznak: Sztrájk, nyugtalanság, hatalmi érdekek harca.

A józan magyar munkásság hibájából? Nem!

Hivatlan babák, uszítók és izgatók ringatják bele a munkásságot egy alig múlt időbe, ahol „minden a mienk” kiállással felrúgták a tulajdon szentségét és a „szocializálás” subája alatt rátették kezüket a máséra.

Ez kellene a diktatórikus halálomra törekvő vörösöknek ma is. Ez az ő végcéljaik netovábbja ma is. E titkos céljaikra világít rá a sztrájkok és a tüzek fénye.

Cselekszik pedig mindezt akkor, a mikor a magyar föld szegénységünknek is alig megfelelő életet ígér a néző munkában görnyedő „paraszt” verejtéke nyomán. Cselekszik akkor, amikor minden legkisebb javunkat is féltő gonddal kellene megóvnunk az elpusztulástól és minden munkás keznek a megfeszülésig kellene dolgozni a minél többet termelés érdekében. Mert csak ez menthet meg bennünket, mindnyájunkat.

Éppen ezért a legkiméletlenebb kemény ökölrel kellene lesujtani mindazokra, akik szerencsétlen sorsunk közepette még a munkás kezeket tértlenségre

kényszerítő sztrájkok és pusztító tüzek kellett csóvájával járnak szegény hazánkban. Mert itt csak a munka, a minél többet termelő munka segíthet, nem pedig sztrájkok és tüzek.

Máskülönben mit ér, ha a társadalom egy része segítő kezét nyújt az arra rászorult inségeseknek, ha másfelől az inséget növelik a sztrájkok és a tüzek.

Nemesített búzát kapnak a gazdák.

A földművelésügyi miniszter a gazdák vetőmag szükségletének fedezésére aug. 16-án 64700—922. XII—B. 1. szám alatt rendeletet adott ki, amely a következőket tartalmazza:

A miniszter látva azt, hogy a gazdák még mindig nem tudják kellőképpen értékelni a nemesített buza terméshozamát — nagyobb mennyiségű vetőmagot szerzett be, amelyet nemesítlen termelt búzáért ad minden ráfizetés nélkül a gazdáknak cserébe. Minden gazdálkodó, aki a járás székhelyén bejelenti a nemesített búzára való igényét, 6 zsákban egy-egy hektoliter — 75 kilogramm súlyú, tehát összesen 45 métermázsa — nemesített vetőbuzát kaphat cserébe a járás székhelyének vasútállomásán a miniszter által megállapított időben.

A gazdákat e célból a községekben írják össze, honnan a főszolgabíró az alispán útján a miniszterhez jelentést tesz, ki a legrövidebb idő alatt szétküldi az egyes járásoknak a kicserélésre szánt nemesített vetőbuzát.

A miniszter ezen rendeletét az alispán másolatban a napokban küldte el a főszolgabírónak, aki a gazdák összeírását már el is rendelte.

A kincstári házhazsonrészesedés kiszámítása.

A kincstári házhazsonrészesedés összegének kiszámítása körül nagy tájékozatlanság mutatkozik, éppen ezért illetékes helyen a zavarok eloszlátása céljából kézzelfogható példákkal világítják meg a kérdéses összeg kiszámításának módját.

Tegyük fel például, hogy az 1917. évi bér 1000 korona volt. Ha a tulajdonos a bért 4000 koronára emelte, akkor házhazsonrészesedés fejében 1000 korona után 60% = 600 koronát kell fizetni. Ha a bért 10.000 koronára emelte, akkor ebből 4000 korona után 600 koronát, a 6000 korona után pedig 6-szor 20% = 120% haszonrészesedés fizetendő, de természetesen nem a 6000 korona, hanem az 1917.

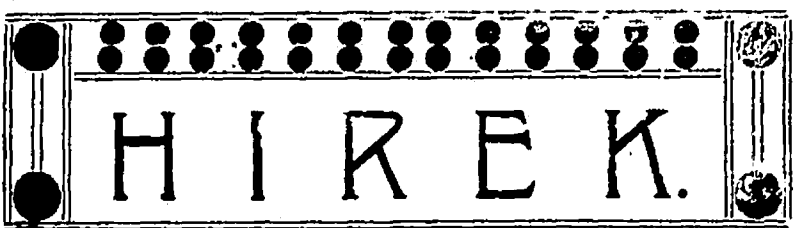
évi bér, azaz 1000 korona után, vagyis 1200 koronát; így tehát a házhazsónrészesedés ebben az esetben 600-meg 1200 = 1800 korona.

Ha most egyszerű számítási alapot keressünk, akkor azt látjuk, hogy az 1800 korona az 1917. évi bérnek, az 1000 koronának 180%-a. Az emelés tízszeres lévén, ha az emelés minden sokszorosára 20% járna, akkor a haszonrészesedés kulcsának 10-szer 20 = 200%-nak kellene lenni. Minthogy azonban az első négyszeresből nem 80, hanem csak 60 százalék fizetendő, ez azt jelenti, hogy annak a hányadosnak, amellyel a bért emelték, eggyel kevesebbszerese az a hányados, amellyel a 20 százalék házhazsónrészesedést szorozni kell.

Ez a számítási mód tehát képessé tehet arra, hogy minden egyes esetben a legrövidebb úton és teljes biztossággal számíthassuk ki a házhazsónrészesedés összegét.

Példa: 1. Az 1917. évi bér volt 15.000 korona, a háztulajdonos ezt a bért felemelte 30.000 koronára. A 30.000 korona a régi bérnek hússzorosa. A házhazsónrészesedés alapja 15.000 korona, a kulcsa pedig 20-szor 19 = 380% 15.000 korona 380%-a = 58.000 koronával.

Természetes, hogy az így kiszámított összeg az 1922. évi harmadik lakbérnegyed-től számított időre járó egy teljes évi haszonrészesedés; így tehát az 1922. évre a fentebb kiszámított összegnek a fele jár, és ezenkívül erre a félévre az eddig már kivetett 20% házhazsónrészesedésnek a második félévre járó összegét nem kell külön megfizetni, mert ez az összeg a fent kiszámított összegekben is benn foglaltatik.

— **Apostoli tett és szó.** A pápai nuncius a pápa nevében félmillió koronát adott a nyomorenyhítési-mozgalom javára. A nuncius a pápa adománya mellé többek közt a következőket írja:

„A Szentséges Atya példája, aki maga is segítségére szorult és abból ad, amit a szeretet neki nyújt, serkentse bő adakozásra különösen azokat, akik bővelkedésükben vagyoniukat inkább kevésbé épületek fényezésre fordítják, minthogy inségben szynlődő testvéreinken segitenének és így részben felelőssé teszik magukat a győtrő társadalmi és gazdasági válsáért.”

— **Adományok.** A szarvasi önálló szabóiparosok az aug. 20-án az árva gyermekek javára rendezett néptünnepélyen saját pénztárukból 200, a szakegyesület tagjainak adakozásából 350 koronát, összesen 550 koronát adományoztak a jótékony célra. — Baktör János szabó iparos nejének elhalálozása alkalmából koszoru megváltás címen 1500 korona gyűlt egybe, melyet az adományozók a szarvasi Luther árvaháznak ajánlottak fel.

— **A hadirokkantak ellátása.** A kormány a nem hivatásos állományból származó hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák ellátása tárgyában kiadott rendeletet módosítja, kimondva, hogy a megállapított pénzbeli ellátást a jogszertű feltételek fennforgása esetében is csak az igényelheti, akinek jövedelme nem haladja meg az évi 48 ezer koronát. Ehhez a jövedelemhez az igényjogosulttal közös háztartásban élő feleség, valamint a fel- és lemenő ágbeli rokonok jövedelmét is hozzá kell számítani, ha azzal állandóan és rendszerint az igényjogosult rendelkezik.

Járadékul a korábbi rendeletben meghatározott összeg felével felemelt összeg jár annak, aki a polgári életben szakkézettséget igénylő foglalkozást gyakorolt, vagy pedig önálló mezőgazda, iparos vagy kereskedő volt és keresetképessége legalább 50 százalékkal csökkent. Az igényjogosultságot igény-megállapító bizottságok bírálják el. A pénzbeli ellátás ez évi április 1-től jár.

— **Az év végével megszűnik a sajátcélu dohánytermelés.** A kormány M. E. 5230—1922. számú rendeletével a kivételesen hatalom alapján kibocsátott rendeletek legnagyobb részét hatályon kívül helyezte. Ilyenek voltak a legutóbbi években a sajátcélu dohánytermelés engedélyező rendeletek, melyek azonban, minthogy ugyanis csak egy-egy évre szoltak, automatikusan minden év végén megszűntek. A jelen 1922. évi sajátcélu dohánytermelésre vonatkozó rendelet ideiglenesen a további rendelkezésig érvényben marad ugyan, de bizonyosra vehető, hogy ennek a rendeletnek az év végén történendő beszüntetésekor egyúttal a sajátcélu dohánytermelésnek az 1923. évtől kezdődő teljes megtiltása is bekövetkezik. Ettől az intézkedéstől, ha azt megfelelő beváltási áremelés is ki fogja egészíteni, általában a kincstári dohánytermelés nagymértékű fellendülését várják az illetékes körök, mert azt tartják, hogy eddig a sajátcélu dohánytermelés és az ezzel kapcsolatban kifejlődött dohánycsempészség volt a kerékkötője a kincstári dohánytermelés fejlődésének.

— **Tilos a véka.** Az ország egyes vidékein még mindig divatban van a véka. A véka használatát az 1907-ik évi V. törvénycikk tiltja, tehát a közforgalomban nem használható. A hatósági közegek utasiiva vannak, hogy a vékát kobozzák el. Az illetők ellen a meg nem engedett mérőeszköz használata miatt kihágási eljárást indítanak.

— **A csendőrség új tagozása.** A belügyminiszter rendeletet adott ki, amellyel intézkedik az 1922. évi VII. törvénycikknek a m. kir. csendőrségre vonatkozó rendelkezési végrehajtásáról. A csendőrség mai tagozása szerint van hét csendőrkerületi parancsnokság egy-egy törzsgazdasági hivatallal, harminc vármegyei csendőrpáncsnokság egy-egy vármegyei gazdasági hivatallal, százharminc csendőrpáncsnokság, kilencszázharminc csendőrrés. A tisztek száma nem haladhatja meg a hatszázat, a legénységi állományhoz tartozóké pedig a 11.400-at. A csendőrség legfelsőbb hatósága a belügyminiszter, akit föladatában az országos főkapitány helyettesít.

— **Hogy is állunk azzal az adóval.** Az idők folyamán általános divat lett még a papucsszeg drágulásáért is a gazdát ütni, mert hogy hát annál minden fenéki tejjel. Hát nézzünk csak egy kicsit annak a tejfelnek a fenékre. Tudjuk, hogy a nemzetgyűlés most tárgyalja a földadójavaslatot, amelyből ha törvény lesz — amint lesz — akkor az 50—100 holdas gazda körülbelül 60—90.000 korona adót fog fizetni. Nézzünk ezzel szemben egy kissé szét a szarvasi és pedig nem a kis, de a nagy kereskedők adója között. Látni fogjuk — bárki meggyőződhet róla a községi adókönyvekben — hogy milliomos kereskedők alig pár ezer korona III. osztályu kereseti adót fizetnek. Valóban kíváncsiak vagyunk arra, hogy ezzel szemben és számításba véve a gazdának a könnyen élő milliomos kereskedőnél elő nem forduló számos kiadásait is, ki tudná bebizonyítani, hogy mégis nem az áru árait csak emelni tudó kereskedőnél, de csakugyan a kisgazdánál fenéki a tejfel.

— **Új százszázézerkoronás bankjegyek Bécsben.** Az osztrák nagy bankjegyinfláció következtében az Osztrák-Magyar Bank augusztus 12-én új 100.000 koronás bankjegycimleteket bocsátott ki a forgalomba.

— **Pár szó az átjárókról.** Szinte azt kell hinnünk, hogy Szarvason se községi mérnök, se előjáróság nincs. Másképp alig tudjuk elképzelni azt a lehetetlen és testi épségünket, sőt életbiztonságunkat is veszé-

lyezettető állapotnak már nem tegnap óta tartó nem orvoslását, hogy a sok helyütt öles mélységű árkok felett átvezető gyalogjárókra sem csináltatnak korlátokat. Valjon ki vállalja majd erkölcsileg és anyagilag a felelősséget, ha az átjárók e botrányos állapota következtében baleset fog történni.

— **A salgótarjáni bányászstrájk eredménye.** A nógrádmegyei bányászok strájkja, mely egy hónapon át bénította meg csonka országunk széntermelését, csupán szénben több mint 15.000 vagon kárt okozott, értékben pedig több száz millios nemzeti veszteséget.

— **Bajtársi összejövétel.** A szarvasi egyetemi hallgatók Bajtársi szövetsége szerdán este a Medvegy féle vendéglő összes helyiségeiben rögtönzött táncmulatsággal egybekötött bucsu vacsorát tartott a mely igen jól sikerült. Ugy a felszolgálás, mint a bor és az étel kifogástalan volt s csak újabb dicséretére válik Medvegy Mihály jóhírnevű vendéglőjének. A Bajtársi szövetség jó példát mutatott azzal, hogy egy szerényebb helyen rendezte bucsú vacsoráját; a jó példát követni kell.

— **Gazdátlan tehen Szarvason.** Szarvas község határában egy pirostarka tehenet találtak. Ha a tulajdonosa szeptember 20-ig nem jelentkezik, a tehenet elárverezik.

— **Sodoma egy bécsi nyomor tanyán.** Bécsből írják: A X. kerület egy tömeglakásába a minap sürgősen orvost hívtak. Schmolle Artur kishivatalnok lakott ott feleségével, a ki mosni jár és három serdülő leányával, meg két fiával. Az orvos megállapította, hogy az egyik leányon vétkes műtetet hajtottak végre. A szerencsétlen súlyos beteg teremtést bevitték a klinikára és az orvos feljelentése alapján a rendőrség kihallgatta. Így derült ki a szörnyű törtélem. Schmolle Artur állami hivatalnok bűnös viszonyban élt mind a három leányával, de fiai is vérfertőzést kóvetek el hugaikon. A vizsgálat eddigi adatai szerint a sajnálatra méltó anya, a ki naphosszat és éjjelente házonkívül volt, hogy férjének nyomoruságos keresetét a maga munkájával pótolja, semmit sem tudott a borzalomról és akkor sem jött rá, a mikor az egyik leányát a szülésznőhöz vitte, mert a szerencsétlen teremtés még neki sem árulta el bűnös viszonyait. A rendőrség az egész családot letartóztatta. Schmolle Arturról megállapította a vizsgálat, hogy évek előtt Boroszlóban börtönbüntetést töltött ki, mert megrontott egy gyerekleányt.

Megint csoda történt Kecskeméten.

A muszáji csodák a múlt nyáron Kecskemétet az országos érdeklődés központjába helyezték, sőt külföldről is érkeztek látogatói. Akkoriban nagyban folyt a jelenségek magyaráztatása is, de se a tudósok a földgázzal, se az okkultisták a transcendentális erőkel kapcsolatban nem tudtak magyarázásuknak elfogadható alapot adni. És most egy évre rá újból megismétlődtek Kecskeméten a csodák ezúttal egy a kisnyiri állomástól mintegy félórai járásnyira fekvő szarkási tanyán.

A csodálatos jelenségeknek Soltész János szarkási háza a színhelye. A történekről a házbéliek elbeszélése alapján az alábbiakban számolunk be.

Soltész János a múlt héten egy reggel a feleségével elment hazulról s csak a nevelt leánya Farkas Erzsi, annak öccse Farkas János maradt otthon, az utóbbi az a bizonyos szusterinas, akit tavaly az okkultisták kapcsolatba hoztak a muszáji csodával.

Egyszerre csak földalatti morajlás hallatszott. A fali óra pattant egyet és megállt. A falról egy szentkép leesett. A szoba különböző helyein gyújtó, kékes lángok csaptak fel, az asztal, majd a székek felfordultak, egy párna füstölögni kezdett és lángot veteit.

A jelenségek a következő napokon újra megismétlődtek, különösen vasárnap, amikor a leány és a fiu újból egyedül voltak otthon.

Kint jártak a kertben. Egy darab deszka melléjük pattant, a ház egyik ablaka cserepekben hullott ki, mintha kövel dobták volna be. A nyári konyhából lövésszerű zaj hallatszott, az ott levő kemence oldalán rés támadt, a kemence körül levő tüzelő anyag meggyuladt.

A jelenségek jórészt a szomszédok közül is látták, az udvaron nézkéldtek, mikor a kapufél mellől kékes láng csapott fel s a kerítés körül levő gaz meggyulladt.

A hivatalos tűzrendészeti vizsgálatot is megejtették, a falakon s szeghelyek körül mint tavaly a Muszájban égési helyek látszanak, a szoba földje meg van repedezve.

Soltészéknak a butorai ki vannak rakva a szabadba, be se igen mernek menni a házba, a szomszédok is félelemmel vannak eltelve, félnek, hogy a csudák a szalma és a szénakazalokat meggyújtják.

Egyház. Iskola.

* **Egyháztanácsi és iskolaszéki ülés.** A szarvasi róm. kath. hitközség egyháztanácsa és iskolaszéke együttes ülést tartott a múlt vasárnap délelőtti Fétzer József plébános elnökele alatt. Az ülés elfogadta az adókvető bizottság javaslatát, mely szerint az adó a drágaság következtében fel lesz emelve. Köszönettel tudomásul vette az egyháztanács és iskolaszék, hogy Hanzus János a hívek harangadományaihoz 100.000 koronával járult, s hogy gróf Bolza Pál egy harang elkészítésének költségét magára vállalta. Az iskolaszék határozata szerint a szarvasi róm. kath. hitközségi iskolákban szepl. 1—8-ig tartanak a beiratások, s a tanítás 9-én veszi kezdetét.

* **Beiratás.** Az 1922—1923 tanévre az iparostanoncz iskolában a beiratások szept. 1, 2 és 3-án vannak. — Az ev. népiskolákban a beiratások szept. 4, 5 és 6-án mennek végbe.

Színészet.

(*) **Gyengédség.** Ugy látszik, szintársulatunk igazgatósága — ha bár későn is — rá eszmélt arra, hogy nem „Mucsán” telepedtek le. Elsőrangú rendezéssel, ügyes díszletezéssel csütörtökön, a budapesti „Renesanse” szenzációs műsor-darabja „Gyengédség” 3 felv. színmű került bemutatásra. Ez előadás egyike volt legsikerültebbeknek a társulat itt léte óta. Zöldi Elza és Falussy a darab főszerepeiben elsőrangú alakításaikkal tunk ki. A többi szereplők is mind megérdemlik a dicséretet.

(*) **Vigyen el az ördög.** Leo és Reichhard 3 felv. operett újdonsága szép számú közönséget vonzott. Ez estén kellemesen, jól mulattunk. Falussy mint mindenkor és minden szerepében úgy most is mesésen alakított. Biczó Margit bájos, aranyos játékával s kellemes hangjával megelégedésünket nyerte. Érczkövy és Békeffy-nek derült hangulatot sikerült kelteni a nekik osztott szerepeikben. Peterdy Etus (Adrienne) Sugár (Márki) sikkes, elegáns, könnyed játékukkal

csillogtatták tehetségeiket. Solti, Nagy stb. is jók voltak.

(*) **Gül-Baba.** Vasárnap este Martos Ferenc poetikus meséjü operettje a „Gül-Baba” került színre a színházat zsufolásig megtöltő közönség előtt, mely sokat és szívesen tapsolt a szereplőknek. Különösen Peterdy Etusnak, kinek Gábor diákja, itteni alakításai közül legszebb kreációja volt. A nagy élvezetet nyújtó együttesből külön is elismerés illeti meg Érczkövy Mújkóját, Biczó Margit Leilláját és Soltit, aki a címszerepet játszotta drámai erővel és kifejezéssel.

(*) **Cabaret.** Azt hittük, hogy ez estén jobban fogunk mulatni, azonban csalódtunk, mert üres, unalmas számok semmi derűtséget nem adtak. Ha Rácz Ada és Várady táncoktatóse, ugyancsak Rácz Ada és Várady külön-külön magánszámait nincsenek műsoron, úgy a régi kuplékkal kevésbé érnek el hatást. A két 1 felv. vígjáték meséje jó, ha jól adják. A „konferensió” nagyon unalmas volt, mert talán úgy „ugrott” bele a konferálásba. Biczó Margit megérdemelte a tapsot. Hoppernek gratulálunk.

(*) **Kis kadét.** A szép meséjü és gyönyörű, kellemes zenéjü magyar operett, szépszámu közönség előtt került előadásra f. hó 29-én este. Ez alkalommal mutatkozott be két újonnan szerződött tag, Angyal István a tetszetős játéku, de gyenge hangú hősszerelmes és Roboz József. Mindkettőnek félős, bizonytalan mozgásu játékát talán a szokatlanságnak tudhatjuk be. Reméljük, hogy jól fogják érezni magukat körünkben és még sokszor fognak nekünk kellemes estét szerezni? A darab szereplői közül dicséretet érdemelnek még Rácz Ada, Biczó Margit, Hajdu Erzs, Solti, Várady, Békeffy és Pataki.

(*) **Névtelen aszony.** Nagyon szépnek tetszett ez esteli előadás. Azt hittem, hogy csak egyeseknek talált utat lelkükhöz az a játék, mondhatni az a különö játék, melylyel ez estén Benkő Ilona (Jaquelliné) és Pataki Miklós (Raymond) csillogtatták tehetségüket. De nem. A nagy csendben félve tekintetem körül a zsufolt közönség sorai között s láttam, hogy mindannyian sírunk. Sirtunk sokan könnyes, sokan könnytelen szemekkel. Igen így, ilyennek képzeljük el minden esténket, melyet a színházban óhajtottunk és óhajtunk eltölteni. De reméltük, hogy társulatunk igazgatósága ezen lesz. Ez este sikerét jó játékkal, mesés alakításaikkal igyekeztek még szebbé, elfogadhatóbbá tenni Solti, Falussy, Békeffy, Halász. Gyulai Marien-et, kit már régebről ismerünk, üdvözljük körünkben. Legyen csak olyan hozzánk, mint volt annak idején.

Színházi műsor:

Péntek: Somogyi Kálmán szinigazgató felléptével „Kék mazur” Lehár Ferenc világ-hírü operettje.

Szombat: „Kék mazur” Nepomuk Várady Pál.

Vasárnap: délután olcsó helyárrakkal „A kis kadét” Farkas Imre operettje este „A hollandi menyecske” Biczó Margittal a címszerepben.

Hétfő: „A csöppség” énekes vígjáték Palugyai Mariennel.

Kedd: „Tüzek” (egy utcai leány regénye) szenzációs színjáték, (csak felnőtteknek).

Szerda: „Tatárjárás” operett.

Csütörtök: „Mágnás Miska” operett.

Előadások. Mulatságok.

** **Táncmulatság.** A VI. kerületi kisgazdakör f. hó 2-án, Szombaton, délutáni 6 órai kezdettel táncmulatságot rendez a köri helyiségben a kör könyvtár-alapja javára. Belépődíj személyenként 40 korona.

** **Dalestély.** A szarvasi dalkar dalestélyt rendez f. hó. 3-án, Vasárnap este a kondorosi csárdában. Az élvezetes estély alkalmából Szarvasról is főbben rándulnak át dalkarunkkal Kondorosra.

Irodalom.

Hány kilónak a színészek? Pontos kimutatást közöl e héten a Színházi Élet, Incze Sándor népszerű hetilapja arról, mennyit híztak, illetve fogytak a pesti színészek és színésznők a nyári szünet alatt. Csupa kedves ötlet e héten a Színházi Élet, rengeteg kép, cikk, gazdag melléklet tartitják. Egy szám ára 30 korona, negyedévre 250 korona. Kiadóhivatal Erzsébet körut 29.

Közgazdaság.

Szövőtanfolyamok.

Valamikor a magyar szőttes vászonnak, különösen a szepesinek, nagy hire volt. Ezt a régi jó hírnevet akarja a földmívelésügyi minisztérium a házi vászon számára visszaszerezni. Az idők folyamán a magyar szövőfonó háziipar teljesen tönkre ment. A gyorsabban dolgozó, olcsóbb gyáripar teljesen kiszorította a piacról. A szövőszékek és rokkák padlásra kerültek, az új nemzedék már nem is ért a használatukhoz.

Az elpusztult háziipart újjá kell teremteni. Utcáhozsat újra kattanog kell a szövőszékeknek, pörögni a rokkának. Minden kattanogás, minden fordulat pénzt jelent. — Eddig olcsó volt a gyári áru, ha nem is volt oly jó és tartós, mint a házi szőttes. Most azonban megeddrága minden. — Most már megint érdemes otthon szőni. Hosszu téli estéken minden háziasszony, minden leány megszöhet, mire szüksége van. — Sőt, ha kedve tartja eladásra is dolgozhatnak. Olyan világot élünk, hogy minden szövőszék egy milliót jövezelmehet évente.

Az állam megadja rá a módot, hogy a szövés mesterségét mindenki megtanulhassa, sőt a hozzávaló berendezést is kölcsönadja. A szövőszékeket magyar iparosok készítették. Itthon készült már a nyüst is, amit eddig Csehországból kellett hozatnunk. A váci siketnéma intézet ügyeskező növendékei készílik, még pedig olyan jól, hogy külföldön is keresni kell a párját. Csak fonalat nem gyártunk még itthon s ez a legnagyobb baj. A nyersanyagot tőlünk viszik ki külföldre s onnan fonál alakjában drága pénzen vásároljuk vissza. Ezért kénytelen a magyar szövőipar tengődni. Most már azonban ebből is elegendő nyersanyag fog rendelkezésre állani a házi szövőiparnak.

Hangszerek, Zongorák, Gramofonok.

Minden hangszerünkért jótállást vállalunk.

Királyi udvari hangszergyár

STERNBERG

BUDAPESTEN, RÁKÓCZI-UT 80/c.

Írja meg azonnal, hogy MILYEN hangszerre van szüksége, és mi arról DÍJTALANUL küldünk árajánlatot, ha ezen újságra hivatkozik. — JAVITANDÓ HANGSZERET küldje postán gyárunkba. Jutányosan újalakítjuk, GRAMOFONTULAJDONOSOKNAK legújabb hanglemezekről INGYEN és bérmentve küldjük műsorjegyzékünket. 6-30

A közönség köréből*)

Előjáródságunk figyelmébe. A mai nappal beköszöntött a tanév. Arra kérjük községünk előjáródságát, hogy legalább az iskolák mellett lévő átjárókat és azok korlátait hozassa rendbe, nehogy a Zvara féle eset megismétlődjék. Egyben felhívjuk a községi előjáródság figyelmét a IV. K. Wesselyi utca elhagyatott járdájára és rossz, hiányos átjáróira. Ez az utca egyenesen az új templomba vezet. Gyalogjáróján száraz időben el lehet menni, de ha a sáros idő beáll úgy fülíg sáros lesz az ember. Nem csak a cipő és a csizmák érdekében, de a kegyelet nevében is kérjük ezt. Ha már a temetőbe vezető utcán beton nincs legalább jó járda legyen. Ezt az utcát melegen ajánljuk a mérnök úr figyelmébe mert

*) E rovatban a közönség köréből érkező közleményeket adjuk közre, de a felelősség a beküldőre terhel.

csak azért is, hogy próbálja meg, vajjon a Kényes és Vajda Péter avagy a Wesselényi utca gyalogjáróján kényelmesebb-e a sétálás?

Több szarvasi polgár.

Piaconk. Az árdrágításra vonatkozó törvény alighanem Szarvasra is vonatkozik. Ha így van, kérdem, miért nem örzik ellen a törvény megtartása szempontjából a szarvasi piacot is, s miért nem teszik lehetetlenné a kofák részére azt, hogy az árukat a piacra hozó termelőkől már a városon kívül összevásárolhassák és így azt megdrágítva szőhassák a szerencsétlen fogyasztók nyakába. Igazán itt volna a legfőbb ideje annak, hogy erős kézzel a szarvasi piacot is megrendszabályozzák.

Azt sem lenne érdektelen tudni, hogy miért nem kötelesek itt a kereskedők a kirakataikba kitett árukon az árakat feltüntetni.

Tisztelettel:

Egy fogyasztó.

Egy jó erős strapa kerék-pár gabonáért elcserélendő. Érdeklődni Darida Mihálynál, (piaczi huscsarnok.) 1—2

Szegni és **nád** állandóan kapható Kalvéri való **nád** lusnál, Szövetkezeti malom mellett. 1—1

Jókarban levő sparhelet keresek használatra. Ajánlatokat használati díj megjelölésével a kiadóba kérek.

Eladó Mesterszállási országút mentén Doba kerékgyártó szomszédságban egy jó karban levő ház, kovácsműhely berendezéssel együtt, tudakozódni. Özv. Kiss Józsefnél a helyszínen. 1—1

Teljesen új finom szöv. től készült hosszú bunda eladó. Cim I. ker. 48. szám alatt.

Egy jókarban levő szabadonfutó bicikli eladó III. 319. sz. a. 2—2

Eladó egy jó karban levő szimpla festett ajtó II. ker. 17. sz. 2—3

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a nagy-érdemű közönséget, hogy a Majercsik házában levő

temetkezési vállalatom és asztalos műhelyemet

1922. aug. 21-én Gróf Csáky Albin-u. 69. sz. alá (a volt Barton-féle házzal szemben) áthelyeztem. — A tisztelt közönség szíves pártfogását továbbra is kérve maradok :-: teljes tisztelettel :-: 2—4

Blaskó Dani temetkezési vállalkozó, épület- és bútorsztalos.

Értesítés. Az állami mérték hitelesítő hivatal utasítására értesitem mindazon mérleg és mérőeszköz tulajdonosokat, kik mérőeszközeiket a most elmúlt időszakos hitelesítés alkalmával bármi ok miatt be nem mutatták, vagy a bemutatott mérlegeik nem lettek meghitelesítve, f. évi augusztus hó 26-ig nálam össze írás végett jelentkezhettek. Az így jelentkezők részére a községi eljáróság póthitelesítést rog kérni. 3—3

Petrásovits Gyula.

A drágaságra való

tekintettel az uszoda fürdő felnőtteknek 10 kor., gyermekeknek 5 kor. — Kádfürdő: Porcellán kád 50 kor., cementkád 40 kor. Két személyre 10 koronával több.

A gazdálkodóknak bére'ni lehet csépléstől cséplésig, 1 család fizet 1 mázsa búzát s mindég rendelkezésére áll a kád és uszoda fürdő, s ha gőz lesz az is.

Eladó házak azonnal beköltözhető, mellékhelyiségekkel II. és III. kerületben.

Szántóföld: Mezőturon 92 magyar hold tanyaépületekkel 12 és fél magyar hold és 40 katasztrális hold tanyaépületek nélkül.

Szentesen: 38 hold tanyaépületekkel.

Szarvason: 16 hold épületekkel, 4 hold épületek nélkül.

Kiadó: 75 hold tanyaépületekkel haszonbérbe kiadó.

KERES megvételre 15, 20, 30, 50 és azon felüli területtel bíró gazdaságiépületekkel el látott szántóföldeket helyben és vidéken.

Keres szántóföldeket bérletre 10 holdtól fel, anyagi garáciát nyújtó megbízói részére.

Harmadából szántóföldeket anyagi garáciát nyújtó felei részére.

Ingóság. Két darab házilag készített ponyva

Lévay Balázs Szarvasi

ingatlan forgalmi irodája 5—*

III. ker. Vak-utca 184/1. szám alatt

Mérlegek javítása

Az időszaki bemutatásnál be nem vált és javításra utalt mérlegek és súlyok javítását és hitelesítését elvállalja

NYILAS IMRE

gépműhelye és az összes lakatos munkák ipartelepe Szarvason.

Hitelesített mérlegsúlyok nálam beszerezhetők. Tanoncok felvételnek. 10—*

Minden féle ócska vasat vesz Baginyi lakatos II. Bem-utca 212 szám. Kész üstház és tűzhely is kapható. 26—26

Eladó ház II. ker. 525 számú cserepes fedelű kővesut mellett. Érdeklődni lehet Özv. Gergely Istvánnénál. 3—3

Értesítés.

Felhívom a n. é. közönség becses figyelmét, hogy

bútor szükségletét

Szarvason, a Piac-téri, volt Fischbein-féle üzlet raktárából szerezhetsz be a legolcsóbb árak mellett. Nagy választékban kapható mindenféle keményfa hálószoberendezés, búttok, kőris, cseresznye, tölgy és vörösfenyőfa, sötét és világos mahagoni kőris bútorok, konyha berendezések, kerek hajlított székek, hinta székek, mosdók, foteltek, zsurasztalok, szelönok, diványok legnagyobb raktár.

Szíves pártfogát kér

10—26

Stern Simon.

NYILAS IMRE

gépműhelye és gépraktára

SZARVAS. (Wolf gabonakereskedő házában)

A legmeszebb menő felelősség mellett vállalom és végzem az összes gyári, malmi és gazdasági gőzgépek, gőzkazánok átalakítását, szerelését és javítását. Gőzkazánokat hivatalos nyomtatás alá előkészítek, törött géprészek autogén-hegesztését és hengerek furását végzem. Készítek vasajtókat, sirkerítéseket és minden e szakmába vágó munkákat. Háztartási lakatos munkákat sürgősen elintézek.

Gépraktáramból az összes gazdasági gépek előnyösen beszerezhetők. Ha gépet eladni vagy venni akar, forduljon bizalommal hozzám. 22—52

Mindenféle műszaki cikkek beszerezhetők, — Tanoncokat felveszek,

ÉRTESÍTEM

Szarvas város nagybecsű közönségét, hogy

szításiiparom

kibővíttem s ma a következő munkálatoknak szakszerű elkészítését elvállalom: Mindenféle rosta és szítafélék, szelelő rosták, azok rámainak bevonása, drótkerítések; anyaggal méterenkénti elkészítése K 10.—

Szabadalmazott

„Universal”

készkerítések azonnal szerelhetők. — Ágybetétek (madracok) készítését és javítását valamint minden e szakbavágó drótmunkát elvállalok

Pozsárkovits János

szita és sodronyáru készítő Szarvas, II. ker. 191. Pribelszki Márton-féle ház.

LÓSZÖRZ VESZEK!

11—52